



Specjalny Ośrodek Szkolno - Wychowawczy w Żaganiu



**„Obrazy
dźwiękiem
malowane”**

Autor: mgr Grzegorz Tatara

ZAKRES I CZAS TRWANIA

Innowacja przewiduje stworzenie grupy arteterapeutycznej, skierowanej do uczniów niepełnosprawnych w stopniu umiarkowanym i lekkim ze wszystkich szkół funkcjonujących w SOSW Żagań. Uczniowie dobrani zostaną według potrzeb: osoby wrażliwie, zamknięte w sobie oraz te najbardziej nadpobudliwe. Na zajęciach przewiduje się stosowanie szerokiego wachlarza metod arteterapeutycznych: malowanie na dużych przestrzeniach, malowanie dłońmi, malowanie metodą dziesięciu palców, malowanie mandali pastelami i farbami, elementy muzykoterapii, układanie kompozycji z wykorzystaniem darów natury. Gdy uczniowie oddawać się będą aktywności plastycznej, nauczyciel będzie grał na żywych instrumentach etnicznych, lub puszczał muzykę relaksacyjną z magnetofonu, niekiedy uczniowie sami będą grać na różnych instrumentach, zależnie od potrzeb oraz tematyki zajęć. Stąd nazwa innowacji: „Obrazy dźwiękiem malowane”. Czas trwania innowacji to rok szkolny 2015/2016 (2godz w tygodniu). Przewiduje się kontynuację innowacji na rok następny, lecz czas uzależniony będzie od rozwoju grupy arteterapeutycznej, wyników własnej ewaluacji oraz sukcesu terapeutycznego samej innowacji. Leczenie przez sztukę, czyli arteterapia odgrywa znaczącą rolę w rewalidacji osób niepełnosprawnych i mam nadzieję, że uczniowie z ochotą wejdą w działania arteterapeutyczne przewidziane w innowacji. Zajęcia z arteterapii pomagają osobom niepełnosprawnym lepiej poczuć i odczuwać ciało, a także uplastyczniać je, wzmacniać koordynację ruchową, kształtować orientację przestrzenną. Zdobywanie nowych umiejętności poprzez różne formy arteterapii daje możliwość odkrywania najgłębszych, ukrytych doznań, wzbogacając życie emocjonalne.

CEL OGÓLNY:

Stwarzanie możliwości wypowiedzi za pomocą różnorodnych środków artystycznych

CELE SZCZEGÓŁOWE

- Uaktywnienie i otwarcie się ucznia mającego problemy z nawiązywaniem kontaktów rówieśniczych.
- Rozładowanie negatywnych napięć, emocji i agresji
- Stymulowanie koncentracji uwagi i pamięci,
- Rozwijanie percepcji wzrokowo- ruchowo – słuchowej
- Wzmocnienie więzi społecznych,
- Wzmocnienie poczucia własnej wartości i pewności siebie
- Rozwój kreatywności
- Podnoszenie poziomu samoakceptacji.
- Rozwijanie sprawności manualnej.
- Umożliwienie ekspresji emocji poprzez sztukę oraz ułatwienie komunikacji.

PROBLEMATYKA I SPOSÓB REALIZACJI

Każdy z nas od czasu do czasu potrzebuje wyładować narastające emocje, które utrudniają nam życie, prowadzą czasem do frustracji i sprzyjają agresywnym zachowaniom. Podobnie jest z dziećmi z niepełnosprawnościami, które także potrzebują wyładować swoje emocje i frustracje, szczególnie w ich przypadku warto stosować terapie sztuką, (najlepiej plastyczną) ponieważ daje ona możliwość wypowiedzi bez używania słów pisanych czy mówionych, z którymi te dzieci mają problem. Obcowanie ze sztuką jest optymalnym środkiem wyzwalania się z konfliktów również poprzez uświadomienie ich sobie, co prowadzi do przeobrażania się osobowości twórcy. Manualne działanie daje nie tylko ukojenie nerwów i wymierne skutki w postaci wykonanej pracy, ale pomoc może także terapeutom i rodzinom w rozszyfrowaniu zachowania dziecka, jego frustracji, niepokoju, lęków, na podstawie prac dziecka

Metody stosowane w planowanej innowacji:

- Metoda malowania dziesięcioma palcami. Dziecko maluje wszystkimi palcami i całymi dłońmi. Jego zadaniem jest namalowanie obrazu na dużym arkuszu papieru, pozostawiając uczestnikowi terapii zupełną swobodę i inicjatywę malowania.

- Malowanie mandali - jest kolejnym bardzo ciekawym sposobem terapii. Tworzenie rysunku w kole odbywać się powinno w atmosferze ciszy, skupieniu, przy blasku świec i dźwiękach wyciszonej spokojnej muzyki. Długotrwałe i regularne leczenie tą metodą, przynosi doskonałe efekty, zaobserwować można np.: zmiany zachodzące w psychice dziecka, ponieważ zestawienie ze sobą prac wykonanych w czasie trwania terapii, zawiera dość dokładny zapis zmieniających się emocji i uczuć danej osoby.

- Metoda Creative Mind Ordein, polega ona na malowaniu obrazu bez jakiegokolwiek wzoru, jej głównym celem jest wspomaganie spontanicznego artykułowania „nieuświadomionych obszarów duchowo-umysłowych” uczestnika.

- Rysunek - Może być on wykonywany za pomocą różnych kredek, pastel, ołówków czy węgla. Dzięki czemu umożliwia osiągnięcie ciekawych efektów takich jak: zarówno delikatnego szkicu jak i mocnego kubistycznego portretu.

- Ikebana, czyli sztuka układania kompozycji z suszonych i żywych roślin to bardzo wdzięczne i relaksujące zajęcie. Dla ciekawszego i bardziej różnorodnego efektu możemy wykorzystywać elementy takie jak: muszle, pióra, korale, sznurki, owoce, wstążki, szyszki czy nawet kawałki drewna. W ramach takich zajęć, możemy również wykonywać ozdoby i dekoracje okolicznościowe oraz upominki dla najbliższych.

- Muzykoterapia zarówno bierna jak i czynna jest również jedną z metod artterapii. Muzyka ma działanie kojące, daje ukojenie naszej duszy, odpręża nas i wycisza. W zależności od tempa i rytmu może również pobudzać nas do działania i napawać optymizmem. Słuchanie muzyki jak i również granie na instrumentach ma działanie terapeutyczne.

Sposób ewaluacji

Doskonalenie programu realizowane będzie poprzez ocenę skutków prowadzonych zadań zmierzających do osiągnięcia celów szczegółowych.

1. Ewaluacja etapowa i końcowa: składanie Radzie Pedagogicznej na koniec każdego semestru sprawozdania z przebiegu innowacji, wraz z wnioskami do dalszej pracy
2. Obserwacja uczniów podczas zajęć.
3. Rozmowy z uczniami – pozyskanie wiedzy na temat ulubionych i mniej atrakcyjnych form zajęć.
4. Rozmowy z rodzicami – dzielenie się spostrzeżeniami dotyczącymi metod i form zajęć.

Ocena skutków prowadzonych działań, zmierzających do osiągnięcia celów szczegółowych, stanowić będzie podstawę do wszelkich korekt.